

2018 års ekonomiska vårproposition

Till finansutskottet

I yttrandet tillstyrker utskottet regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken i de delar dessa avser utskottets beredningsområde.

I fem avvikande meningar tillstyrker Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna de förslag till riktlinjer som lagts fram av respektive parti.

Innehållsförteckning

Utskottets överväganden.....	3
Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken	3
Regeringen	3
Moderaterna	6
Sverigedemokraterna	7
Centerpartiet.....	7
Liberalerna	10
Kristdemokraterna.....	12
Utskottets ställningstagande.....	13
Avvikande meningar.....	15
1. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (M)	15
2. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (SD).....	17
3. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (C)	17
4. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (L).....	21
5. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (KD)	25

Utskottets överväganden

Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken i de delar de avser skatteutskottets beredningsområde och avslår de förslag om en annan inriktning som läggs fram i Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Liberalernas och Kristdemokraternas partimotioner.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (L) och 5 (KD).

Regeringen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Riktlinjernas syfte är att ange politikens inriktning inför budgetpropositionen för 2019.

Med principen att gemensamma investeringar för framtiden går före stora skattesänkningar kan Sveriges samlade styrka öka. Med en politik som minskar skillnaderna i ekonomiska villkor mellan olika grupper ges förutsättningar för ett fritt och jämlikt samhälle. Så kan trygghet och framtidstro växa.

Under mandatperioden har ett antal omfördelande reformer genomförts. Det arbetet ska fortsätta och Sverige ska vara ett jämlikt land. Investeringar och reformer som stärker omfördelningen och ger alla möjlighet att delta på arbetsmarknaden minskar klyftorna, ökar tilliten och stärker ekonomin. Jämlikhet och utveckling förstärker varandra.

Äldre som varit med och byggt vårt land ska inte betala högre skatt än löntagare. Styrkan i svensk ekonomi ska komma alla till del. I den gemensamt finansierade välfärden finns en stark omfördelande kraft. Sverige ska fortsatt vara ett ledande välfärdsland. Den ekonomiska ojämlikheten ska bekämpas med en aktiv fördelningspolitik.

Den ekonomiska vårpropositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Regeringen har gjort den största bostadspolitiska satsningen på 20 år för att få fram fler hyresrätter och studentbostäder med rimliga hyror. Regeringen har höjt barnbidraget med 200 kronor i månaden.

Pensionärer har rätt till ekonomisk trygghet. De har genom ett långt yrkesliv bidragit till att bygga dagens välfärd. Pension är uppskjuten lön men beskattas i dag i flera fall högre än löneinkomst. Skillnaden i beskattning beror

på de jobbskatteavdrag som infördes 2007–2014. Regeringen har tagit steg för att helt avskaffa skatteflyktan mellan pensionärer och löntagare genom att sänka skatten för tre av fyra pensionärer.

Skattepolitiken ska finansiera den gemensamma välfärden och andra viktiga samhällsfunktioner. Den tydligaste omfördelningen sker genom det skattefinansierade välfärdsåtagandet. Skatte- och utgiftssystemen har en omfördelande roll och det finns därför anledning att särskilt beakta vilka fördelningseffekter olika åtgärder kan få. Kapitalbeskattningen och progressiviteten i skattesystemet förstärker omfördelningen. Skattepolitiken ska också skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt och hög sysselsättning, ett rättvist fördelat välstånd samt ett miljömässigt och socialt hållbart samhälle. Ett väl fungerande skattesystem, där var och en gör rätt för sig och bidrar efter förmåga är en förutsättning för den svenska modellen. Skatteflykt och skatteundandragande drabbar alla då det innebär att resurser dras undan från vår gemensamma välfärd och skadar en fri och rättvis konkurrens. Det är därför viktigt att alla följer de regler som finns och att arbetet mot skatteflykt och skatteundandragande fortsätter. Fusk och brottsligt utnyttjande kan aldrig accepteras. Ordning och reda är en förutsättning för att alla ska kunna känna tillit till de system som ska trygga den gemensamma välfärden.

Ett konkurrenskraftigt och dynamiskt företagsklimat är grunden för hållbar tillväxt och jobbskapande. Villkoren för företagande ska vara internationellt konkurrenskraftiga, främja investeringar, ha sin grund i förutsebara regelverk och stödja en sund konkurrens. Detta är en förutsättning för att hela landet ska växa.

Regeringen vill motverka skatteplanering med ränteavdrag samt förbättra neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital. Därför har regeringen lagt fram ett förslag om nya skatteregler för företagssektorn.

Sverige ska ha ett robust elsystem, med en hög leveranssäkerhet, en låg miljöpåverkan och el till konkurrenskraftiga priser. Regeringens målsättning är 100 procent förnybar energi. Regeringen arbetar intensivt med att genomföra energiöverenskommelsen som ingicks mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna den 10 juni 2016 i den parlamentariska Energikommissionen. Regeringen har lagt fram konkreta åtgärder om ett förlängt och utökat elcertifikatssystem (prop. 2016/17:179) och ett antal skatteförändringar i enlighet med energiöverenskommelsen, som också antagits av riksdagen (prop. 2016/17:142).

Under mandatperioden har regeringens politik minskat skillnaden i beskattningen mellan pension och löneinkomst. Det senaste steget trädde i kraft den 1 januari 2018. Regeringen anser dock att skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension ska tas bort helt. I budgetpropositionen för 2018 aviserades därför ytterligare två steg till 2020. Ett förslag kommer att remitteras där skatten i ett första steg 2019 sänks med ungefär hälften av den kvarvarande skatteflyktan.

Ett väl fungerande skattesystem, där var och en gör rätt för sig, är en förutsättning för den svenska modellen och vår skattefinansierade välfärd.

Skatteflykt och skatteundandragande är stora samhällsproblem. Det undandrar samhället stora resurser och övervältrar skattebördan på andra grupper. Det undergräver också sammanhållningen och förtroendet för vårt samhälle och våra myndigheter. Därför ska uppgifter om bl.a. utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag på individnivå framöver normalt lämnas till Skatteverket månadsvis i arbetsgivardeklarationer.

Regeringen arbetar vidare med ett förslag från Skatteverket som innebär att utländska företag med viss verksamhet i Sverige ska göra skatteavdrag och kontrolleras på samma sätt som svenska företag. Regeringen har även överlämnat propositionerna Personalliggare i fler verksamheter (prop. 2017/18:85) och Skattetillägg vid rättelse på eget initiativ (prop. 2017/18:144) till riksdagen. Regeringen har också tillsatt en utredning som ska se över möjligheterna att införa en skyldighet för bl.a. skatterådgivare att informera Skatteverket om skatteupplägg. I den nya lagstiftningen om offentlig upphandling ställs tydliga krav på att leverantörer ska betala skatt och sociala avgifter och att upphandlande myndigheter ska utesluta sådana leverantörer som inte uppfyller dessa krav.

För att motverka aggressiv skatteplanering är det viktigt med internationellt samarbete. I december 2017 beslutade Europeiska unionens råd om att införa en förteckning över icke-samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet som medlemsstaterna ska vidta administrativa motåtgärder mot. Regeringen har gett Skatteverket i uppdrag att särskilt granska transaktioner med dessa jurisdiktioner. Avtalet om att tillämpa den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton har numera undertecknats av 98 länder. Det är viktigt att även låg- och medelinkomstländer ska kunna motverka försök att undvika skatt. Regeringen har därför gett Skatteverket och Sida i uppdrag att anordna en internationell konferens om kapacitetsutveckling på skatteområdet.

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Därför har ett klimatpolitiskt ramverk införts med ambitiösa klimatmål. Regeringen har också mer än fördubblat miljöbudgeten, ökat stödet till solceller med närmare 20 gånger och investerat kraftigt i klimatomställningen, bl.a. med Klimat- och Industrikivet. Utsläppen minskar, särskilt inom transportsektorn. Ett bonus-malus-system för nya lätta fordon införs den 1 juli 2018. Genom systemet kommer en bonus att ges för fordon med låga koldioxidutsläpp och förhöjd fordonsskatt att tas ut för fordon med höga utsläpp. Bonus-malus-systemet innebär en väsentligt starkare styrning mot minskade utsläpp av koldioxid från lätta fordon än dagens fordonsskattesystem. Ytterligare en viktig del för att nå en fossilfri fordonsflotta är att skapa långsiktiga spelregler för hållbara biodrivmedel. Därför införs bränslebytet den 1 juli 2018. Reformen innebär ett reduktionspliktssystem som i kombination med ändrade skatteregler syftar till att minska utsläppen från bensin och dieselbränslen genom ökad inblandning av biodrivmedel. En skatt på flygresor infördes den 1 april 2018 för att bidra till att flyget i större utsträckning ska bära sina egna

klimatkostnader. En promemoria om en ny inriktning för beskattning av tung lastbilstrafik har remitterats.

Tullkontrollerna vid gränserna ska öka så att den illegala handeln med narkotika och vapen stoppas redan vid gränsen. Genom myndighetssamverkan kan flera myndigheter samarbeta för att förhindra brottslighet. Regeringens uppdrag till Tullverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten att gemensamt förhindra den illegala hanteringen av punktskattepliktiga varor har bl.a. inneburit att de s.k. spritbussarna slagits ut och att en viktig inkomstkälla för den organiserade brottsligheten försvunnit. På motsvarande sätt har Polismyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen fått i uppdrag att bekämpa internationella organiserade stöld- och inbrottsligor som verkar i landet. Enligt regeringen kan det även finnas skäl att se över Tullverkets befogenheter när det gäller utförelse av stöldgods.

Moderaterna

I partimotion 2017/18:4162 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 1 föreslås att riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som anförs i motionen.

Alliansens prioriteringar: Alliansen vill se starka drivkrafter att arbeta, med lägre skatt på arbetsinkomster samt bidrags- och transfereringssystem som främjar arbetslinjen. Den statliga inkomstskatten bör omfatta färre än i dag, och skattesystemet bör öka drivkrafterna för entreprenörskap.

Alliansen vill skapa bättre förutsättningar för fler framgångsrika företag, som kan bidra till att skapa fler jobb och minska utanförskapet. Det kräver att trösklarna till företagande sänks, att regelkrånglet minskar, att kompetensförsörjningen säkras och att företagsskatterna är på en internationellt konkurrenskraftig nivå. Alliansen vill tredubbla taket i RUT-avdraget till 75 000 kronor per person och år samt vidga RUT till att också omfatta flyttjänster, tvättjänster och trygghetstjänster. Dessutom bör möjligheten att bredda RUT-avdraget ytterligare för personer över 70 år ses över. Alliansen vill införa inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen. I anställningsformen ska lönen uppgå till 70 procent av rådande ingångslön i branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön per månad, och 30 procent av arbetstiden anses därmed gå till att lära sig arbetet eller utbildning. Arbetsgivaravgiften slopas i tre år inom ramen för anställningsformen.

Moderaternas prioriteringar: Moderaterna satsar 22 miljarder kronor på ett nytt jobbskatteavdrag med en förstärkning av låga inkomster.

Det finns redan i dag ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre. Detta vill Moderaterna göra bredare och mer fördelaktigt. Dessutom ska det gälla redan för de som har fyllt 64 år vid beskattningsårets ingång i stället för dagens 65 år.

Breda yrkesgrupper som lärare och sjuksköterskor ska inte behöva betala mer än hälften av en inkomstökning i skatt. Det första steget tas genom att brytpunkten för statlig skatt höjs med motsvarande 1 000 kronor i månaden.

Moderaterna vill sänka skatterna, främst på låga inkomster, med närmare 500 kronor per månad för medelinkomsttagare och 10 procent lägre skatt för personer som har ett inträdesjobb. Det finns dessutom ett flertal skattehöjningar som särskilt bör ses över under kommande mandatperiod, exempelvis överindexeringen av drivmedelsskatterna och den slopade skattefriheten för förmån av fristående hälso- och sjukvård.

För att finansiera delar av dessa skattesänkningar vill Moderaterna också höja den reducerade momsatsen från 12 procent till 14 procent. Dessutom vill man avskaffa växa-stödet, avskaffa skattereduktionen för fackföreningsavgifter, avskaffa skattelättnaden för sjuk- och aktivitetsersättningen, höja skatte- och tulltilläggen, höja fastighetsskatten för obebyggd tomtmark och slopa gruppregistreringen av moms. Vidare vill man återställa regeringens momssänkningar för naturguider och mindre reparationer och avskaffa nedsättningen av energiskatten i gruvnäringen.

Sverigedemokraterna

I partimotion 2017/18:4161 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkas att riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som anförs i motionen.

Sverigedemokraterna vill slopa den särskilda löneskatten för äldre. Sverigedemokraterna ökar jobbskatteavdraget för äldre med tydligt fokus på de lägsta inkomsterna där arbetsinkomster upp till 180 000 kronor per år i praktiken blir helt skattefria.

Investeringssparkontot (ISK) är en sparform som snabbt blev populär sedan införandet 2012, i synnerhet för ändamålet pensionssparande. ISK beskattas inte i förhållande till vinstens storlek utan utifrån en schablonbeskattning. Sverigedemokraterna föreslår att skattehöjningen på ISK tas bort för att uppmuntra och stimulera det egna sparandet.

Sverigedemokraterna vill även att avdragsrätten för individuellt pensionsparande återinförs med en avdragsrätt på 6 000 kronor per år för att ytterligare stärka det egna sparandet och minska beroendet av staten.

Centerpartiet

I partimotion 2017/18:4156 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkas att riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som anförs i motionen. I motionen redovisas inledningsvis allianspartiernas riktlinjer för den ekonomiska politiken. Alliansens riktlinjer beskrivs ovan i anslutning till Moderaternas partimotion 2017/18:4162.

Centerpartiets prioriteringar: Centerpartiet vill genomföra en bred skattesänkning på 2 000 kronor per person och år som stimulerar arbetsutbudet i hela ekonomin men som främst riktar sig till de med de allra lägsta inkomsterna.

Motionärerna har för avsikt att återkomma med förslag om att ta bort utfasningen av jobbskatteavdraget och återställa de sänkningar som regeringen gjort av skiktgränserna.

För att fler ska få ett enklare inträde på svensk arbetsmarknad föreslår Centerpartiet att ett ingångsavgift införs. Det innebär att under de två första åren som en person är aktiv på svensk arbetsmarknad ska ingen arbetsgivaravgift betalas på den del av lönen som understiger 16 000 kronor per månad. Vidare föreslår Centerpartiet ett sommarjobbsavgift. Avgiften innebär att arbetsgivaravgiften slopas helt för personer under 18 år.

Det bör utredas om äldre som är över 80 år bör ges ett större RUT-avgift än övriga. Rätten till avgift bör utvidgas till att omfatta den egna och alla närstående familjemedlemmars bostad.

De delar av stöden till solceller, laddboxar och energilagring som går till hushåll ersätts med ett enkelt grönt avgift. Stödet blir i praktiken ett dubbelt ROT-avgift för gröna investeringar och uppgår till 60 procent av såväl arbets- som materialkostnaden. Förutom solceller, laddboxar och lagringsbatterier ingår också energideklarationer och smarta elmätare och system i avgiften.

Centerpartiet vill utnyttja de s.k. de minimis-stöden till att slopa arbetsgivaravgifterna för mjölkbönder upp till det tak som reglerna tillåter.

Vidare ska återbetalningen av dieselskatten höjas med 50 öre.

Centerpartiet avser att återkomma med förslag i enlighet med vad som beskrivs ovan i framtida budgetar.

Centerpartiet ämnar även återkomma med förslag om att det förstärkta jobbskatteavgiften ska göras tillgängligt för personer som är över 64 år samt att den särskilda löneskatten på äldre ska avskaffas.

En ny företagsform, ingångsföretag, införs för riktigt små företag med högst 250 000 kronor i omsättning. Ingångsföretagen ska i stället för vanliga skatter och avgifter betala en schablonmässigt beräknad skatt baserad på omsättningen och med en skattesats på 25 procent. För att göra denna nya företagsform möjlig i praktiken bör Skatteverket få i uppdrag att ta fram en plattform som tillåter att skatt dras direkt, via en app, vid elektroniska köp.

Centerpartiet föreslår på nytt att ingen arbetsgivaravgift behöver betalas när ett företag väljer att anställa sin första medarbetare.

I Storbritannien får företag med upp till 250 anställda och med bruttotillgångar på upp till 30 miljoner brittiska pund, motsvarande ungefär 350 miljoner kronor, ta del av deras motsvarighet till förbättrade optionsregler. Centerpartiet anser att åtminstone de gränser Storbritannien använder för optionsbeskattning ska gälla även i Sverige. Vidare bör fler branscher kunna använda kvalificerade personaloptioner. Slutligen bör det inte finnas en gräns på att endast företag som är sju år eller yngre får använda kvalificerade personaloptioner.

Centerpartiet vill förenkla 3:12-regelverket ytterligare. Eftersom utredningsförslaget om generationsskiften i fåmansföretag innebär en mycket påtaglig förbättring anser Centerpartiet att förslaget bör genomföras.

I ett första steg att regionalisera skatter anser motionärerna att det är rimligt att fastighetsskatten på elproducerande fastigheter regionaliseras för att återföra en del av värdet från den klimatsmarta energiproduktionen till berörda regioner.

På längre sikt bör uppskavsreglerna och reavinstbeskattningen reformeras inom ramen för en bredare översyn av skatterna för att köpa, äga och sälja sin bostad. Det är önskvärt med en bred, långsiktig och blocköverskridande överenskommelse när det gäller beskattningen för att köpa, äga och sälja sin bostad. Det är naturligt att en sådan översyn bl.a. innefattar reavinstbeskattningen vid försäljning av bostad så att den inte i alltför stor utsträckning minskar rörligheten på bostadsmarknaden. Det är också viktigt att den innefattar ränteavdragen.

Motionärerna säger nej till den kilometerskatt som inte är miljöstyrande och har andra förslag för att öka omställningen inom åkeribranschen. Vidare föreslår man bl.a. en ökad avdragsrätt för åkerier som tankar förnybart.

Centerpartiet vill införa en grön bilbonus, som ger de bästa bilarna en bonus på upp till 100 000 kronor. Förslaget bygger på bilars utsläppsvärden av koldioxid uppdelat på fem olika koldioxidnivåer. Köparen får en bonus eller en extra avgift vid köp av ny personbil. Vidare kommer Centerpartiet i framtida budgetmotioner att återkomma med förslag om ett reformerat system för förmånsvärde på tjänstebilar med högre grad av klimatstyrning. Grön bilbonus bör även innefatta förmånsbilarna.

Parkerings- och trängselavgifter bör avskaffas som skattebefriad förmån.

Subventioner till fossila bränslen bör fasas ut så att dessa bär sina miljökostnader.

Busstrafiken bör ha samma skatteförhållanden som tågtrafiken. Centerpartiet kommer därför att återkomma med förslag om att energiskatten på el till elburen kollektivtrafik hanteras likvärdigt oavsett fordonstyp. Vidare bör den nedsättning av energiskatten på el som gäller för större fartyg vars bruttodräktighet överstiger 400 gälla även för mindre fartyg.

Centerpartiet anser att den utsläppsbaserade delen av fordonsskatten bör förstärkas samtidigt som grundbeloppet sänks. Därför föreslås att fordonsskatten förlängs genom att det år från vilket bilar befrias från fordonsskatt tills vidare låses vid 1987.

Motionärerna anser vidare att naturgasen som används i transportsektorn bör beskattas med koldioxidskatt efter innehåll av fossilt kol och med energiskatt efter energiinnehåll, dvs. enligt samma princip som fossil bensin och diesel.

För att stärka arbetet med att skapa ett helt nytt förnybart elsystem vill man avskaffa fastighetsskatten på vindkraft.

Skatten för egenanvändning av solexploas, och möjligheten till skatteavdrag införs om du är bosatt i en lägenhet men andelsägare i en mikroproduktionsanläggning. Återbetalningen bör skötas direkt på fakturan, precis som för ROT- och RUT-avdragen.

Centerpartiet avser att återkomma i kommande budget med förslag om att nedsättningen av koldioxid- och energiskatten på diesel till fordon som används i gruvindustriell verksamhet ska slopas. En punktskatt på avfallsförbränning föreslås.

Återbetalningen av kväveoxidavgiften fasas ut helt under de kommande två åren och avgiften görs därmed om till en skatt. Centerpartiet kommer att återkomma med förslag i kommande budget.

Kemikalieskatten ska breddas till att omfatta fler varor, som t.ex. vissa hushållsmaskiner, barnleksaker, vissa lösningsmedel, kläder och viss belysning. En miljöskatt på plastpåsar om 1,60 kronor bör också införas.

Liberalerna

I partimotion 2017/18:4166 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkas att riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som anförs i motionen. I motionen redovisas inledningsvis allianspartiernas riktlinjer för den ekonomiska politiken. Alliansens riktlinjer beskrivs ovan i anslutning till Moderaternas partimotion 2017/18:4162 yrkande 1.

Liberalerna föreslår reformer för över 50 miljarder kronor som berör skolan, integrationen, ökad trygghet och ett bättre försvar samt förändrade skatter för fler jobb och företag.

För att förbättra integrationen ska skatten sänkas för den som går från bidrag till jobb. RUT-avdraget utvecklas för fler enkla jobb. Inträdesjobb införs för nyanlända och unga.

Det ska löna sig att arbeta och utbilda sig. Liberalerna slopar löneskatten för äldre. En bred skattesänkning genomförs för låga arbetsinkomster. Liberalerna säger nej till avtrappat jobbskatteavdrag. Värnskatten avskaffas och brytpunkten för statlig skatt höjs.

Det ska löna sig bättre att spara och Liberalerna föreslår att ett sparande på investeringssparkonto på upp till 100 000 kronor ska vara skattefritt.

Det ska kosta att förorena. Liberalerna föreslår höjda miljöskatter och avvecklar ineffektiva klimatåtgärder och subventioner samt avvisar bonusar för bilköp.

Liberalernas politik finansieras genom en ny arbetsmarknadspolitik och höjda miljöskatter. Avgiften för obebyggd tomtmark och kommersiella lokaler höjs. Ränteavdragen trappas ned. I övrigt säger Liberalerna nej till att införa en skattereduktion för fackföreningsavgifter och nej till de förslag i proposition 2017/18:99 Vårändringsbudget för 2018 som bedöms ha effekt 2019. Slutligen föreslår man att pris- och löneomräkningen justeras.

Liberalerna anför att fler människor ska kunna ta steget från utanförskap och bidragsberoende till egen försörjning och föreslår att en ny

anställningsform införs, inträdesjobb, för nyanlända under de fem första åren i Sverige och för unga upp till 23 år som saknar fullständig gymnasieutbildning. Lönen är 70 procent av rådande ingångslön i branschen, upp till 21 000 kronor i bruttolön per månad. Inga arbetsgivaravgifter behöver betalas.

En riktad skattesänkning enligt principen ”hälften kvar” införs för den som lämnar försörjningsstöd för arbete. Genom att den s.k. jobbstimulansen utvidgas från dagens 25 procent till 50 procent får en person med försörjningsstöd under två år behålla mer av en inkomstökning.

Åldersgränsen för det förhöjda jobbskatteavdraget för äldre som arbetar justeras ned med två år och inkluderar personer som vid årets ingång är 63 år.

Liberalernas smarta, gröna politik utgår från marknadsekonomi, teknik och utveckling. Mer grön skatteväxling – på riktigt genom rejält höjda skatter på verksamheter som skadar klimatet och miljön, samtidigt som andra skatter sänks. Liberalerna säger nej till dyra subventioner, dels för att de är mindre effektiva än skatter, dels för att de är fördelningspolitiskt orättvisa och väljer i stället andra lösningar som är effektivare och mer träffsäkra.

Tuffare regler för reseavdrag ska gälla i storstadsregionerna men reglerna ska vara generösare i de områden där kollektivtrafik inte är samma alternativ.

Förmånsvärdet för bilar som inte är miljöbilar höjs. I stället för bonusmalus, som innebär att skattemedel går till bidrag till privatinköp av bilar, införs en omvänd miljöbilsbonus. Den som köper en ny bil som drivs av fossila bränslen betalar mer i skatt än den som köper en ny elbil.

En dubbdäcksavgift införs för att minska skadliga utsläpp av partiklar.

Sverige ska driva på för en europeisk flygskatt. Biodrivmedel används där det gör mest nytta, t.ex. inom flyget. Flyget omfattas av ett reduktionspliktssystem, och differentierade landningsavgifter ska gälla utifrån hur mycket biobränsle som används.

Användningen av handelsgödsel minskas bl.a. genom en ny läckageskatt för jordbruket. Fler ekonomiska styrmedel införs för att styra konsumtionen mot mer återvinning och förnybara råvaror.

Genom dyrare bärkassar av fossilplast ska användningen av plastbärkassar vid vardagsinköp minskas.

Liberalerna vill se en bostadsmarknad med fler bostäder och mer marknad. Flyttskatterna ska sänkas genom att taket på uppskovsbeloppet tas bort permanent och räntebeläggningen på uppskovsbeloppet avskaffas.

Ränteavdragen trappas ned under en tioårsperiod gradvis med en procentenhet per år från 30 till 20 procent och kopplas till skattesänkningar så att hushållens samlade ekonomi inte påverkas negativt.

Den statliga fastighetsskatten på obebyggd tomtmark höjs för mark som är avsatt för byggnation av flerbostadshus. Fastighetsskatten för kommersiella lokaler höjs.

Sverige behöver enligt motionärerna en genomgripande skattereform för att stimulera jobb och företagande och på så sätt garantera fortsatt tillväxt och välfärd framöver. Den viktigaste skattepolitiska prioriteringen är att sänka skatten på arbete, på kort och lång sikt för att utveckla arbetslinjen, öka antalet

arbetade timmar i ekonomin och stärka konkurrenskraften. När fler jobbar kan nödvändiga satsningar på välfärden för att alla ska ha samma livschans finansieras.

För att minska arbetslösheten för dem som står längst från arbetsmarknaden måste den totala beskattningen av låga inkomster sjunka, samtidigt som avdrag och skattesänkningar för fler enkla jobb, som RUT-avdrag, måste öka.

Höga marginalsatser på arbete bidrar till att utbildningspremien är låg och att antalet arbetade timmar hålls tillbaka. Brytpunkten för statlig inkomstskatt bör höjas kraftigt och värnskatten avskaffas. Marginalskatterna bör successivt och på längre sikt sänkas och närma sig snittet för OECD-länderna.

Genom fler och växande företag skapas jobb och tillväxt. Skattesystemet tar inte tillräcklig hänsyn till det konkurrens- och omvandlingstryck som globaliseringen för med sig. Om företag och deras nyckelmedarbetare beskattas hårdare i Sverige än i våra konkurrentländer är risken att investeringarna sker utomlands i stället. En skattereform behöver prioritera en konkurrenskraftig bolagsskatt, för att motverka arbetslöshet och utanförskap.

De olika flyttskatterna sänks för att öka rörligheten, samtidigt som prisutvecklingen på bostäder dämpas och stabiliseras genom att ränteavdragen på bostadslån stegvis trappas ned.

Generella konsumtionsskatter har lägre negativa effekter på tillväxt och sysselsättning än andra skatter. Miljöskatterna bör höjas ytterligare och dagens undantagsregler ses över samtidigt som subventioner fasas ut, både för att skynda på klimat- och miljöomställningen och för att finansiera andra skattesänkningar.

Kristdemokraterna

I partimotion 2017/18:4167 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkas att riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som anförs i motionen. I motionen redovisas inledningsvis allianspartiernas riktlinjer för den ekonomiska politiken. Alliansens riktlinjer beskrivs ovan i anslutning till Moderaternas partimotion 2017/18:4162 yrkande 1.

Kristdemokraterna anför att en välfungerande ekonomisk politik ger oss resurser att satsa på välfärden, såsom en god vård och omsorg och en bra skola. Med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap.

Kristdemokraterna föreslår ett dubbelt jobbskatteavdrag för grupper som har svårare att ta sig in på arbetsmarknaden – nyanlända, unga och personer som exempelvis på grund av arbetslöshet eller sjukdom har varit borta länge från arbetsmarknaden. Förslaget innebär en skattelättnad för unga under 25, med en förlängning för de som tar en akademisk examen och börjar arbeta innan de fyller 25, för nyanlända under de första fem åren i Sverige och för personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning. Det dubbla jobbskatteavdraget ges fullt ut upp till arbetsinkomster på 18 000

kronor och trappas sedan successivt av för månadsinkomster på upp till 26 000 kronor. För inkomster över 26 000 kronor ges ordinarie jobbskatteavdrag.

Pensionärsskatten ska avskaffas i sin helhet den 1 januari 2019.

En examensbonus föreslås för personer som tar ut en akademisk examen senast det år de fyller 25. Bonusen innebär de påföljande två åren dubbelt jobbskatteavdrag.

Kristdemokraterna vill införa ett jobbskatteavdrag för föräldrar som stegvis byggs ut till 500 kronor per förälder och månad. För föräldrar till barn som är 0–3 år ska skattereduktionen även omfatta andra inkomster såsom föräldrapenning eller a-kassa.

Motionärerna vill förbättra pensionärernas ekonomi, genom att bl.a. ta bort skillnaden i beskattning mellan arbetsinkomst och pensionsinkomst samt genom höjd BTP och borttagen särskild löneskatt för äldre som arbetar.

Taket för uppskov på reavinstskatten tas bort om man köper ny bostad. Även betalningen av räntan på uppskovet ska kunna skjutas på framtiden vid köp av ny bostad.

Kristdemokraterna eftersträvar även en blocköverskridande överenskommelse om en långsam nedtrappning av ränteavdragen, växlat mot sänkta inkomstskatter. Vidare vill man göra bosparande avdragsgillt mellan 18 och 34 års ålder. Reglerna ska gälla upp till en fjärdedels prisbasbelopp, vilket innebär ca 11 200 kronor per år i sparande. Används sparandet till andra inköp än bostad sker en retroaktiv beskattning.

Motionärerna vill avskaffa den särskilda löneskatten på seniorer och införa dubbelt jobbskatteavdrag redan från 64 års ålder. Man vill också att hela skillnaden i beskattning av förvärvsinkomst och pensionsinkomst ska slopas.

Generellt vill motionärerna sänka skatten på arbete och pensioner och höja skatten på miljöförstörande verksamhet och föreslår därför att skattnedsättningen i gruvindustriell verksamhet slopas, att skattebefrielsen för torv tas bort och att det införs råvaruskatt på textilier, skatt på plastkassar och skatt på förbränning av osorterade sopor.

Skatten på den diesel som används inom jordbruket sänks med 1,34 kronor per liter, under förutsättning att inblandningen av biodrivmedel ökar kraftigt.

Kristdemokraterna vill återinföra ett skatteavdrag för gåvor till ideella organisationer.

Dessutom föreslår man att anslaget till Tullverket höjs med 500 miljoner kronor till 2020. Tullverkets roll ska förändras med ökad inriktning mot gränsskydd.

Utskottets ställningstagande

Med principen att gemensamma investeringar för framtiden går före stora skattesänkningar kan Sveriges samlade styrka öka. Styrkan i svensk ekonomi ska komma alla till del. I den gemensamt finansierade välfärden finns en stark omfördelande kraft.

Skattepolitiken ska finansiera den gemensamma välfärden och andra viktiga samhällsfunktioner. Den tydligaste omfördelningen sker genom det skattefinansierade välfärdsåtagandet. Skattepolitiken ska även bl.a. bidra till ett miljömässigt och socialt hållbart samhälle.

Ett konkurrenskraftigt och dynamiskt företagsklimat är grunden för hållbar tillväxt och jobbskapande. Villkoren för företagande ska vara internationellt konkurrenskraftiga, främja investeringar, ha sin grund i förutsebara regelverk och stödja en sund konkurrens. Utskottet anser samtidigt att det är angeläget att motverka skatteplanering med ränteavdrag samt förbättra neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital.

Utskottet konstaterar vidare att regeringen i propositionen Vårändringsbudget för 2018 föreslår en ökning av Tullverkets anslag med 72 miljoner kronor, bl.a. för att förstärka den tekniska kapaciteten och därigenom förbättra myndighetens förutsättningar att genomföra framgångsrika insatser mot organiserad brottslighet

Eftersom utskottet delar regeringens bedömningar tillstyrker utskottet regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken i de delar som avser utskottets beredningsområde.

Utskottet avstyrker partimotionerna 2017/18:4162 (M) yrkande 1, 2017/18:4161 (SD) yrkande 1, 2017/18:4156 (C), 2017/18:4166 (L) och 2017/18:4167 (KD) i nu aktuella delar.

Stockholm den 22 maj 2018

På skatteutskottets vägnar

Per Åsling

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Åsling (C), Jörgen Hellman (S), Maria Strömkvist (S), Helena Bouveng (M), Peter Persson (S), Olle Felten (-), Rasmus Ling (MP), Lotta Finstorp (M), Anna Johansson (S), David Lång (SD), Mathias Sundin (L), Momodou Jallow (V), Larry Söder (KD), Patrik Lundqvist (S), Jörgen Warborn (M), Erik Andersson (M) och Linus Sköld (S).

Avvikande meningar

1. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (M)

Helena Bouveng (M), Lotta Finstorp (M), Jörgen Warborn (M) och Erik Andersson (M) anför:

Alliansens prioriteringar: Den rödgröna regeringen, som ofta haft samarbets-svårigheter och som har varit beroende av Vänsterpartiet, har bedrivit en ekonomisk politik präglad av skattechöjningar, snabbt stigande utgifter och ett oansvarigt lågt sparande. Denna utveckling behöver brytas.

Det svenska näringslivet är i grunden konkurrenskraftigt, men politiken går i fel riktning. Flera beslut har försämrat villkoren för företagande och jobb i Sverige. Sammantaget har regeringen höjt skatterna med över 60 miljarder kronor varav över 30 miljarder kronor är skattechöjningar på jobb och tillväxt – exempelvis på inkomster, företagande och RUT-tjänster. Sådant har Sverige inte råd med. Nästa generations stora svenska bolag måste växa i dag.

Trots dessa skattechöjningar, att högkonjunkturen medför ökade intäkter och att regeringen spenderat och byggt ut det offentliga åtagandet snarare än sparat dessa intäkter är det uppenbart att regeringen inte har lyckats åstadkomma nödvändiga förbättringar inom exempelvis vården, skolan eller rättsväsendet.

Alliansen vill se starka drivkrafter att arbeta, med lägre skatt på arbetsinkomster samt bidrags- och transfereringssystem som främjar arbetslinjen.

Alliansen vill skapa bättre förutsättningar för fler framgångsrika företag, som kan bidra till att skapa fler jobb och minska utanförskapet. Det kräver att trösklarna till företagande sänks, att regelkrånglet minskar, att kompetensförsörjningen säkras och att företagsskatterna är på en internationellt konkurrenskraftig nivå.

Alliansen vill tredubbla taket i RUT-avdraget till 75 000 kronor per person och år och vidga RUT till att också omfatta flyttjänster, tvättjänster och trygghetstjänster. Dessutom bör möjligheten att bredda RUT-avdraget ytterligare för personer över 70 år ses över.

Alliansen vill införa inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen. Anställningsformen kommer att göra det möjligt för fler att få en fot in på arbetsmarknaden, få värdefull erfarenhet och därmed kunna gå vidare i arbetslivet. Inträdesjobben kommer att göra det billigare för företagen att anställa och att fler vågar satsa på en tidigare oprövad person. I anställningsformen ska lönen uppgå till 70 procent av rådande ingångslön i branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön per månad, och 30 procent av arbetstiden går därmed till att lära sig arbetet

eller utbildning. Arbetsgivaravgiften slopas i tre år inom ramen för anställningsformen.

Den statliga inkomstskatten bör omfatta färre än i dag och skattesystemet bör öka drivkrafterna för entreprenörskap. Att regeringen, efter hård kritik från Alliansen, valde att dra tillbaka förslaget om högre skatt för entreprenörer är därför bra för företagsklimatet, men mycket återstår att göra.

Under sin tid vid makten har regeringen inte förmått ta ledningen för minskade utsläpp och en giftfri vardag. Regeringens snabba och dåligt förberedda skatteförändringar på exempelvis solel och biodrivmedel har minskat förutsägbarheten och därmed försämrat förutsättningarna för stabila och långsiktiga villkor för aktuella branscher.

Moderaternas prioriteringar: Moderaterna satsar 22 miljarder kronor på ett nytt jobbskatteavdrag med en förstärkning av låga inkomster.

Det finns redan i dag ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre. Detta vill vi göra bredare och mer fördelaktigt. Dessutom ska det gälla redan för de som har fyllt 64 år vid beskattningsårets ingång i stället för dagens 65 år.

Breda yrkesgrupper som lärare och sjuksköterskor ska inte behöva betala mer än hälften av en inkomstökning i skatt. Det första steget tas genom att brytpunkten för statlig skatt höjs med motsvarande 1 000 kronor i månaden.

För att det alltid ska löna sig att arbeta, också med ett lärlingsjobb, behöver skatterna på låga inkomster sänkas och bidragssystemen skärpas. Därför vill Moderaterna sänka skatterna, främst på låga inkomster, med närmare 500 kronor per månad för medelinkomsttagare och 10 procent lägre skatt för personer som har ett inträdesjobb.

Det finns dessutom ett flertal skattehöjningar som särskilt bör ses över under kommande mandatperiod, exempelvis överindexeringen av drivmedelskatterna och den slopade skattefriheten för förmån av fristående hälso- och sjukvård.

För att finansiera delar av dessa skattesänkningar vill vi också höja den reducerade momssatsen från 12 procent till 14 procent. Dessutom vill vi avskaffa växa-stödet, skattereduktionen för fackföreningsavgifter, skattelättnaden för sjuk- och aktivitetsersättningen, höja skatte- och tulltilläggen, höja fastighetsskatten för obebyggd tomtmark och slopa gruppregistreringen av moms. Vidare vill vi återställa regeringens momssänkningar för naturguider och mindre reparationer och avskaffa nedsättningen av energiskatten i gruvnäringen.

Vi tillstyrker att Moderaternas riktlinjer samt Alliansens gemensamma riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns i de delar dessa berör skattepolitiken.

2. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (SD)

David Lång (SD) anför:

I vår motion visar vi Sverigedemokrater på en alternativ inriktning på budgeten som kommer det svenska samhället till del genom satsningar på rättsväsendet, vården och pensionärer.

Den särskilda löneskatten slår hårt mot äldre som efter ett långt yrkesliv väljer att sälja sina kunskaper som egenföretagare och innebär en ökad löneskatt med 22 140 kronor per år för en medelinkomsttagare med en månadslön på 30 000 kronor. Sverigedemokraterna anser att det att straffbeskatta äldre på arbetsmarknaden i denna kontext är rent ut sagt vansinnigt och vill därför slopa den särskilda löneskatten.

Ett viktigt verktyg för att främja möjligheten att stanna kvar på arbetsmarknaden ett par år efter ordinarie pensionsålder är ekonomiska incitament i form av minskad lönebeskattning, som låter arbetstagaren behålla mer pengar från sitt arbete vid månads slut. Vi ökar därför jobbskatteavdraget för äldre med tydligt fokus på de lägsta inkomsterna där arbetsinkomster upp till 180 000 kronor per år i praktiken blir helt skattefria.

Investeringssparkontot (ISK) är en sparform som snabbt blev populär sedan införandet 2012, i synnerhet för ändamålet pensionssparande. ISK beskattas inte i förhållande till vinstens storlek utan utifrån en schablonbeskattning. Att regeringen återigen höjer denna skattesats från 2018 och därmed minskar attraktionskraften för det egna sparandet tycker Sverigedemokraterna är djupt olyckligt. Sverigedemokraterna föreslår att skattehöjningen på ISK tas bort för att uppmuntra och stimulera det egna sparandet.

Sverigedemokraterna vill även att avdragsrätten för individuellt pensionssparande återinförs med en avdragsrätt på 6 000 kronor per år för att ytterligare stärka det egna sparandet och minska beroendet av staten.

Jag tillstyrker att Sverigedemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns i de delar dessa berör skattepolitiken.

3. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (C)

Per Åsling (C) anför:

Alliansens prioriteringar: Den rödgröna regeringen – som ofta haft samarbetssvårigheter och som har varit beroende av Vänsterpartiet – har bedrivit en ekonomisk politik präglad av skattehöjningar, snabbt stigande utgifter och ett oansvarigt lågt sparande. Denna utveckling behöver brytas.

Det svenska näringslivet är i grunden konkurrenskraftigt, men politiken går i fel riktning. Flera beslut har försämrat villkoren för företagande och jobb i Sverige. Sammantaget har regeringen höjt skatterna med över 60 miljarder

kronor, varav över 30 miljarder kronor är skattehöjningar på jobb och tillväxt – exempelvis på inkomster, företagande och RUT-tjänster. Sådant har Sverige inte råd med. Nästa generations stora svenska bolag måste växa i dag.

Trots dessa skattehöjningar, att högkonjunkturen medför ökade intäkter och att regeringen spenderat och byggt ut det offentliga åtagandet snarare än sparat dessa intäkter är det uppenbart att regeringen inte har lyckats åstadkomma nödvändiga förbättringar inom exempelvis vården, skolan eller rättsväsendet.

Alliansen vill se starka drivkrafter att arbeta, med lägre skatt på arbetsinkomster samt bidrags- och transfereringssystem som främjar arbetslinjen.

Alliansen vill skapa bättre förutsättningar för fler framgångsrika företag, som kan bidra till att skapa fler jobb och minska utanförskapet. Det kräver att trösklarna till företagande sänks, att regelkrånglet minskar, att kompetensförsörjningen säkras och att företagsskatterna är på en internationellt konkurrenskraftig nivå.

Alliansen vill tredubbla taket i RUT-avdraget till 75 000 kronor per person och år och vidga RUT till att också omfatta flyttjänster, tvättjänster och trygghetstjänster. Dessutom bör möjligheten att bredda RUT-avdraget ytterligare för personer över 70 år ses över.

Alliansen vill införa inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen. Anställningsformen kommer att göra det möjligt för fler att få en fot in på arbetsmarknaden, få värdefull erfarenhet och därmed kunna gå vidare i arbetslivet. Inträdesjobben kommer att göra det billigare för företagen att anställa och att fler vågar satsa på en tidigare oprövad person. I anställningsformen ska lönen uppgå till 70 procent av rådande ingångslön i branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön per månad, och 30 procent av arbetstiden går därmed till att lära sig arbetet eller utbildning. Arbetsgivaravgiften slopas i tre år inom ramen för anställningsformen.

Den statliga inkomstskatten bör omfatta färre än i dag och skattesystemet bör öka drivkrafterna för entreprenörskap. Att regeringen, efter hård kritik från Alliansen, valde att dra tillbaka förslaget om högre skatt för entreprenörer är därför bra för företagsklimatet, men mycket återstår att göra.

Under sin tid vid makten har regeringen inte förmått ta ledningen för minskade utsläpp och en giftfri vardag. Regeringens snabba och dåligt förberedda skatteförändringar på exempelvis solel och biodrivmedel har minskat förutsägbarheten och därmed försämrat förutsättningarna för stabila och långsiktiga villkor för aktuella branscher.

Centerpartiets prioriteringar: Grunden för Centerpartiets miljö- och klimatpolitik är att förorenaren ska betala för sina utsläpp, samtidigt som ny grön teknik stimuleras. På sikt vill Centerpartiet genomföra ett mycket brett reformprogram som tar tag i obalanserna i skattesystemet, bostadsmarknaden och arbetsmarknaden. Det är verkliga strukturella reformer som har kraften att föra Sveriges ekonomi framåt.

Centerpartiet vill genomföra en bred skattesänkning på 2 000 kronor per person och år som stimulerar arbetsutbudet i hela ekonomin men som främst

riktar sig till de med de allra lägsta inkomsterna. Centerpartiet har för avsikt att återkomma med förslag om att ta bort utfasningen av jobbskatteavdraget och återställa de sänkningar som regeringen gjort av skiktgränserna.

För att fler ska få ett enklare inträde på svensk arbetsmarknad föreslår Centerpartiet att ett ingångsavgift införs. Det innebär att under de två första år som en person är aktiv på svensk arbetsmarknad ska ingen arbetsgivaravgift betalas på den del av lönen som understiger 16 000 kronor per månad. Vidare föreslår Centerpartiet att det införs ett sommarjobsavdrag för att underlätta för ungdomar att komma in på arbetsmarknaden. Avdraget innebär att arbetsgivaravgiften slopas helt för personer under 18 år.

Det bör utredas om äldre som är över 80 år bör ges ett större RUT-avdrag än övriga. Rätten till avdrag bör utvidgas till att omfatta den egna och alla närstående familjemedlemmars bostad. Det bör utredas om äldre som är över 80 år bör ges ett större avdrag än övriga. Rätten till avdrag bör utvidgas till att omfatta den egna och alla närstående familjemedlemmars bostad.

Centerpartiet föreslår att de delar av stöden till solceller, laddboxar och energilagring som går till hushåll ersätts med ett enkelt grönt avdrag. Stödet blir i praktiken ett dubbelt ROT-avdrag för gröna investeringar och uppgår till 60 procent av såväl arbets- som materialkostnaden. Förutom solceller, laddboxar och lagringsbatterier ingår också energideklarationer och smarta elmätare och system i avdraget.

Centerpartiet vill utnyttja de s.k. de minimis-stöden till att slopa arbetsgivaravgifterna för mjölkbönder upp till det tak som reglerna tillåter.

Vidare har Centerpartiet föreslagit att återbetalningen av dieselskatten ska höjas med 50 öre och återkommer med detta förslag i höstens budget. Centerpartiet avser att återkomma med förslag i enlighet med vad som beskrivs ovan i framtida budgetar.

Centerpartiet ämnar återkomma med förslag om att det förstärkta jobbskatteavdraget ska göras tillgängligt för personer som är över 64 år samt att den särskilda löneskatten på äldre ska avskaffas.

En ny företagsform, ingångsföretag, införs för riktigt små företag med högst 250 000 kronor i omsättning. Ingångsföretagen ska i stället för vanliga skatter och avgifter betala en schablonmässigt beräknad skatt baserad på omsättningen och med en skattesats på 25 procent. För att göra denna nya företagsform möjlig i praktiken bör Skatteverket få i uppdrag att ta fram en plattform som tillåter att skatt dras direkt, via en app, vid elektroniska köp.

Centerpartiet föreslår på nytt att ingen arbetsgivaravgift behöver betalas när ett företag väljer att anställa sin första medarbetare.

I Storbritannien får företag med upp till 250 anställda och med bruttotillgångar på upp till 30 miljoner brittiska pund, motsvarande ungefär 350 miljoner kronor, ta del av deras motsvarighet till förbättrade optionsregler. Centerpartiet anser att åtminstone de gränser Storbritannien använder för optionsbeskattning ska gälla även i Sverige. Vidare bör fler branscher kunna använda kvalificerade personaloptioner. Slutligen bör det inte finnas en gräns

på att endast företag som är sju år eller yngre får använda kvalificerade personaloptioner.

Centerpartiet vill förenkla 3:12-regelverket ytterligare. Klyftan mellan beskattningen av kapital- respektive arbetsinkomster bör minska, vilket skulle möjliggöra än större regelförenklingar.

Eftersom utredningsförslaget om generationsskiften i fåmansföretag innebär en mycket påtaglig förbättring anser Centerpartiet att förslaget bör genomföras.

Centerpartiet säger nej till den kilometerskatt som inte är miljöstyrande och har andra förslag för att öka omställningen inom åkeribranschen. Vidare föreslår vi bl.a. en utökad avdragsrätt för åkerier som tankar förnybart.

I ett första steg att regionalisera skatter är det rimligt att fastighetsskatten på elproducerande fastigheter regionaliseras för att återföra en del av värdet från den klimatsmarta energiproduktionen till berörda regioner.

Alliansen har tidigare föreslagit att taket för uppskov bör tas bort. På längre sikt bör uppskavsreglerna och reavinstbeskattningen reformeras inom ramen för en bredare översyn av skatterna för att köpa, äga och sälja sin bostad. Det är önskvärt med en bred, långsiktig och blocköverskridande överenskommelse när det gäller beskattningen för att köpa, äga och sälja sin bostad. Det är naturligt att en sådan översyn bl.a. innefattar reavinstbeskattningen vid försäljning av bostad så att den inte i alltför stor utsträckning minskar rörligheten på bostadsmarknaden. Det är också viktigt att den innefattar ränteavdragen.

Centerpartiet vill införa en grön bilbonus, som ger de bästa bilarna en bonus på upp till 100 000 kronor. Förslaget bygger på bilars utsläppsvärden av koldioxid uppdelat på fem olika koldioxidnivåer. Köparen får en bonus eller en extra avgift vid köp av ny personbil. Vidare kommer Centerpartiet i framtida budgetmotioner att återkomma med förslag om ett reformerat system för förmånsvärde på tjänstebilar med högre grad av klimatstyrning. Grön bilbonus bör även innefatta förmånsbilarna.

Parkerings- och trängselavgifter bör avskaffas som skattebefriad förmån.

Subventioner till fossila bränslen bör fasas ut så att dessa bär sina miljökostnader.

Busstrafiken bör ha samma skatteförhållanden som tågtrafiken. Centerpartiet kommer därför att återkomma med förslag om att energiskatten på el till elburen kollektivtrafik hanteras likvärdigt oavsett fordonstyp. Vidare bör den nedsättning av energiskatten på el som gäller för större fartyg vars bruttodräktighet överstiger 400 gälla även för mindre fartyg.

Centerpartiet anser att den utsläppsbaserade delen av fordonsskatten bör förstärkas samtidigt som grundbeloppet sänks. Därför föreslås att fordonsskatten förlängs genom att det år från vilket bilar befrias från fordonsskatt tills vidare låses vid 1987.

Centerpartiet anser vidare att naturgasen som används i transportsektorn bör beskattas med koldioxidskatt efter innehåll av fossilt kol och med

energiskatt efter energiinnehåll, dvs. enligt samma princip som fossil bensin och diesel.

För att stärka arbetet med att skapa ett helt nytt förnybart elsystem vill Centerpartiet avskaffa fastighetsskatten på vindkraft.

Centerpartiet vill slopa skatten för egenanvändning av solex och införa möjligheten till skatteavdrag om du är bosatt i en lägenhet men andelsägare i en mikroproduktionsanläggning. Drivkraften att producera egen el ökar om återbetalningen sker snabbare än en gång per år. Återbetalningen bör därför skötas direkt på fakturan, precis som för ROT- och RUT-avdragen.

Grön skatteväxling är en central del av både miljöpolitiken och den ekonomiska politiken. Högre skatter på miljöpåverkan matchas med skattesänkningar på jobb, företagande och investeringar.

Centerpartiet avser att återkomma i kommande budget med förslag om att nedsättningen av koldioxid- och energiskatten på diesel till fordon som används i gruvindustriell verksamhet ska slopas. En punktskatt på avfallsförbränning föreslås.

Återbetalningen av kväveoxidavgiften fasis ut helt under de kommande två åren och avgiften görs därmed om till en skatt. Centerpartiet kommer att återkomma med förslag i kommande budget.

Kemikalieskatten ska breddas till att omfatta fler varor, som exempelvis vissa hushållsmaskiner, barnleksaker, vissa lösningsmedel, kläder och viss belysning. En miljöskatt på plastpåsar om 1,60 kronor bör också införas.

Jag tillstyrker att Centerpartiets riktlinjer och Alliansens gemensamma riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns i de delar dessa berör skattepolitiken.

4. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (L)

Mathias Sundin (L) anför:

Alliansens prioriteringar: Den rödgröna regeringen – som ofta haft samarbetssvårigheter och som har varit beroende av Vänsterpartiet – har bedrivit en ekonomisk politik präglad av skattehöjningar, snabbt stigande utgifter och ett oansvarigt lågt sparande. Denna utveckling behöver brytas.

Det svenska näringslivet är i grunden konkurrenskraftigt, men politiken går i fel riktning. Flera beslut har försämrat villkoren för företagande och jobb i Sverige. Sammantaget har regeringen höjt skatterna med över 60 miljarder kronor, varav över 30 miljarder kronor är skattehöjningar på jobb och tillväxt – exempelvis på inkomster, företagande och RUT-tjänster. Sådant har Sverige inte råd med. Nästa generations stora svenska bolag måste växa i dag.

Trots dessa skattehöjningar, att högkonjunkturen medför ökade intäkter och att regeringen spenderat och byggt ut det offentliga åtagandet snarare än sparar

dessa intäkter är det uppenbart att regeringen inte har lyckats åstadkomma nödvändiga förbättringar inom exempelvis vården, skolan eller rättsväsendet.

Alliansen vill se starka drivkrafter att arbeta, med lägre skatt på arbetsinkomster samt bidrags- och transfereringssystem som främjar arbetslinjen.

Alliansen vill skapa bättre förutsättningar för fler framgångsrika företag, som kan bidra till att skapa fler jobb och minska utanförskapet. Det kräver att trösklarna till företagande sänks, att regelkrånglet minskar, att kompetensförsörjningen säkras och att företagsskatterna är på en internationellt konkurrenskraftig nivå.

Alliansen vill tredubbla taket i RUT-avdraget till 75 000 kronor per person och år och vidga RUT till att också omfatta flyttjänster, tvättjänster och trygghetsjänster. Dessutom bör möjligheten att bredda RUT-avdraget ytterligare för personer över 70 år ses över.

Alliansen vill införa inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen. Anställningsformen kommer att göra det möjligt för fler att få en fot in på arbetsmarknaden, få värdefull erfarenhet och därmed kunna gå vidare i arbetslivet. Inträdesjobben kommer att göra det billigare för företagen att anställa och att fler vågar satsa på en tidigare oprövad person. I anställningsformen ska lönen uppgå till 70 procent av rådande ingångslön i branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön per månad, och 30 procent av arbetstiden går därmed till att lära sig arbetet eller utbildning. Arbetsgivaravgiften slopas i tre år inom ramen för anställningsformen.

Den statliga inkomstskatten bör omfatta färre än i dag och skattesystemet bör öka drivkrafterna för entreprenörskap. Att regeringen, efter hård kritik från Alliansen, valde att dra tillbaka förslaget om högre skatt för entreprenörer är därför bra för företagsklimatet, men mycket återstår att göra.

Under sin tid vid makten har regeringen inte förmått ta ledningen för minskade utsläpp och en giftfri vardag. Regeringens snabba och dåligt förberedda skatteförändringar på exempelvis solel och biodrivmedel har minskat förutsägbarheten och därmed försämrat förutsättningarna för stabila och långsiktiga villkor för aktuella branscher.

Liberalernas prioriteringar: I den ekonomiska vårmotionen redovisar Liberalerna sin övergripande syn på Sveriges ekonomiska läge inför de närmaste åren och pekar ut vissa särskilt angelägna reformområden med utgångspunkt i vilka uppgifter som är störst och mest brådskande. I höstens skuggbudget presenterade Liberalerna en heltäckande bild av sin ekonomiska politik, och de reformer och budgetförstärkningar som lades fram där ligger i huvudsak fast, om inget annat framgår av vårmotionen. Liberalerna föreslår reformer för över 50 miljarder kronor som berör skolan, integrationen, ökad trygghet och ett bättre försvar samt förändrade skatter för fler jobb och företag.

För att förbättra integrationen ska skatten sänkas för den som går från bidrag till jobb. RUT-avdraget utvecklas för fler enkla jobb. Inträdesjobb införs för nyanlända och unga.

Det ska löna sig att arbeta och utbilda sig. Liberalerna slopar löneskatten för äldre. En bred skattesänkning genomförs för låga arbetsinkomster. Liberalerna säger nej till ett avtrappat jobbskatteavdrag. Värnskaften avskaffas och brytpunkten för statlig skatt höjs.

Det ska löna sig bättre att spara och Liberalerna föreslår att ett sparande på investeringssparkonto upp till 100 000 kronor ska vara skattefritt.

Det ska kosta att förörena. Liberalerna föreslår höjda miljöskatter och avvecklar ineffektiva klimatåtgärder och subventioner samt avvisar bonusar för bilköp.

Liberalernas politik finansieras genom en ny arbetsmarknadspolitik och höjda miljöskatter. Avgifterna för obebyggd tomtmark och kommersiella lokaler höjs. Ränteavdragen trappas ned. I övrigt säger Liberalerna nej till att införa en skattereduktion för fackföreningsavgifter och nej till de förslag i proposition 2017/18:99 Vårändringsbudget för 2018 som bedöms få effekt från 2019. Slutligen föreslår vi att pris- och löneomräkningen justeras.

Liberalerna anför att fler människor ska kunna ta steget från utanförskap och bidragsberoende till egen försörjning och föreslår att en ny anställningsform införs, inträdesjobb, för nyanlända under de fem första åren i Sverige och för unga upp till 23 år som saknar fullständig gymnasieutbildning. Lönen är 70 procent av rådande ingångslön i branschen, upp till 21 000 kronor i bruttolön per månad. Inga arbetsgivaravgifter behöver betalas.

En riktad skattesänkning enligt principen ”hälften kvar” införs för den som lämnar försörjningsstöd för arbete. Genom att den s.k. jobbstimulansen utvidgas från dagens 25 procent till 50 procent får en person med försörjningsstöd under två år behålla mer av en inkomstökning.

Åldersgränsen för det förhöjda jobbskatteavdraget för äldre som arbetar justeras ned med två år och inkluderar personer som vid årets ingång är 63 år.

Liberalernas smarta, gröna politik utgår från marknadsekonomi, teknik och utveckling. Mer grön skatteväxling – på riktigt genom rejält höjda skatter på verksamheter som skadar klimatet och miljön, samtidigt som andra skatter sänks. Liberalerna säger nej till dyra subventioner, dels för att de är mindre effektiva än skatter, dels för att de är fördelningspolitiskt orättvisa och väljer i stället andra lösningar som är effektivare och mer träffsäkra.

Tuffare regler för reseavdrag ska gälla i storstadsregionerna men reglerna ska vara generösare i de områden där kollektivtrafik inte är samma alternativ.

Förmånsvärdet för bilar som inte är miljöbilar höjs. I stället för bonusmalus, som innebär att skattemedel går till bidrag till privatinköp av bilar, införs en omvänd miljöbilsbonus. Den som köper en ny bil som drivs av fossila bränslen betalar mer i skatt än den som köper en ny elbil.

En dubbdäcksavgift införs för att minska skadliga utsläpp av partiklar.

Sverige ska driva på för en europeisk flygskatt. Biodrivmedel används där det gör mest nytta, t.ex. inom flyget. Flyget omfattas av ett reduktionspliktssystem, och differentierade landningsavgifter ska gälla utifrån hur mycket biobränsle som används.

Användningen av handelsgödsel minskas bl.a. genom en ny läckageskatt för jordbruket. Fler ekonomiska styrmedel införs för att styra konsumtionen mot mer återvinning och förnybara råvaror.

Genom dyrare bärkassar av fossilplast ska användningen av plastbärkassar vid vardagsinköp minskas.

Liberalerna vill se en bostadsmarknad med fler bostäder och mer marknad. Flyttskatterna ska sänkas genom att taket på uppskovsbeloppet tas bort permanent och räntebeläggningsen på uppskovsbeloppet avskaffas.

Ränteavdragen trappas ned under en tioårsperiod gradvis med en procentenhet per år från 30 till 20 procent och kopplas till skattesänkningar så att hushållens samlade ekonomi inte påverkas negativt.

Den statliga fastighetsskatten på obebyggd tomtmark höjs för mark som är avsatt för byggnation av flerbostadshus. Fastighetsskatten för kommersiella lokaler höjs.

Sverige behöver enligt motionärerna en genomgripande skattereform för att stimulera jobb och företagande och på så sätt garantera fortsatt tillväxt och välfärd framöver. Den viktigaste skattepolitiska prioriteringen är att sänka skatten på arbete, på kort och lång sikt för att utveckla arbetslinjen, öka antalet arbetade timmar i ekonomin och stärka konkurrenskraften. När fler jobbar kan nödvändiga satsningar på välfärden för att alla ska ha samma livschans finansieras.

För att minska arbetslösheten för dem som står längst från arbetsmarknaden måste den totala beskattningen av låga inkomster sjunka, samtidigt som avdrag och skattesänkningar för fler enkla jobb, som RUT-avdrag, måste öka.

Höga marginalsatser på arbete bidrar till att utbildningspremien är låg och att antalet arbetade timmar hålls tillbaka. Brytpunkten för statlig inkomstskatt bör höjas kraftigt och värmskatten avskaffas. Marginalsatserna bör successivt och på längre sikt sänkas och närma sig snittet för OECD-länderna.

Genom fler och växande företag skapas jobb och tillväxt. Skattesystemet tar inte tillräcklig hänsyn till det konkurrens- och omvandlingstryck som globaliseringen för med sig. Om företag och deras nyckelmedarbetare beskattas hårdare i Sverige än i våra konkurrentländer är risken att investeringarna sker utomlands i stället. En skattereform behöver prioritera en konkurrenskraftig bolagsskatt, för att motverka arbetslöshet och utanförskap.

Bostadsmarknaden måste präglas av större rörlighet och byggandet av nya bostäder måste vara stort för att motverka detta. De olika flyttskatterna sänks för att öka rörligheten, samtidigt som prisutvecklingen på bostäder dämpas och stabiliseras genom att ränteavdragen på bostadslån stegvis trappas ned.

De offentliga finanserna eller hushållen ska inte bära konsekvenserna av en snabbt avvecklad högskattepolitik. Skattesänkningarna bör därför vara fullt ut finansierade. Generella konsumtionsskatter har lägre negativa effekter på tillväxt och sysselsättning än andra skatter. Miljöskatterna bör höjas ytterligare och dagens undantagsregler ses över samtidigt som subventioner fasas ut, både för att skynda på klimat- och miljöomställningen och för att finansiera andra skattesänkningar.

Jag tillstyrker att Liberalernas riktlinjer samt Alliansens gemensamma riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns i de delar dessa berör skattepolitiken.

5. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (KD)

Larry Söder (KD) anför:

Alliansens prioriteringar: Den rödgröna regeringen – som ofta haft samarbetssvårigheter och som har varit beroende av Vänsterpartiet – har bedrivit en ekonomisk politik präglad av skattehöjningar, snabbt stigande utgifter och ett oansvarigt lågt sparande. Denna utveckling behöver brytas.

Det svenska näringslivet är i grunden konkurrenskraftigt, men politiken går i fel riktning. Flera beslut har försämrat villkoren för företagande och jobb i Sverige. Sammantaget har regeringen höjt skatterna med över 60 miljarder kronor, varav över 30 miljarder kronor är skattehöjningar på jobb och tillväxt – exempelvis på inkomster, företagande och RUT-tjänster. Sådant har Sverige inte råd med. Nästa generations stora svenska bolag måste växa i dag.

Trots dessa skattehöjningar, att högkonjunkturen medför ökade intäkter och att regeringen spenderat och byggt ut det offentliga åtagandet snarare än sparat dessa intäkter är det uppenbart att regeringen inte har lyckats åstadkomma nödvändiga förbättringar inom exempelvis vården, skolan eller rättsväsendet.

Alliansen vill se starka drivkrafter att arbeta, med lägre skatt på arbetsinkomster samt bidrags- och transfereringssystem som främjar arbetslinjen.

Alliansen vill skapa bättre förutsättningar för fler framgångsrika företag, som kan bidra till att skapa fler jobb och minska utanförskapet. Det kräver att trösklarna till företagande sänks, att regelkrånglet minskar, att kompetensförsörjningen säkras och att företagsskatterna är på en internationellt konkurrenskraftig nivå.

Alliansen vill tredubbla taket i RUT-avdraget till 75 000 kronor per person och år och vidga RUT till att också omfatta flyttjänster, tvättjänster och trygghetstjänster. Dessutom bör möjligheten att bredda RUT-avdraget ytterligare för personer över 70 år ses över.

Alliansen vill införa inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen. Anställningsformen kommer att göra det möjligt för fler att få en fot in på arbetsmarknaden, få värdefull erfarenhet och därmed kunna gå vidare i arbetslivet. Inträdesjobben kommer att göra det billigare för företagen att anställa och att fler vågar satsa på en tidigare oprövad person. I anställningsformen ska lönen uppgå till 70 procent av rådande ingångslön i branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön

per månad, och 30 procent av arbetstiden går därmed till att lära sig arbetet eller utbildning. Arbetsgivaravgiften slopas i tre år inom ramen för anställningsformen.

Den statliga inkomstskatten bör omfatta färre än i dag och skattesystemet bör öka drivkrafterna för entreprenörskap. Att regeringen, efter hård kritik från Alliansen, valde att dra tillbaka förslaget om högre skatt för entreprenörer är därför bra för företagsklimatet, men mycket återstår att göra.

Under sin tid vid makten har regeringen inte förmått ta ledningen för minskade utsläpp och en giftfri vardag. Regeringens snabba och dåligt förberedda skatteförändringar i fråga om solel och biodrivmedel har minskat förutsägbarheten och därmed försämrat förutsättningarna för stabila och långsiktiga villkor för aktuella branscher.

Jag tillstyrker att Kristdemokraternas riktlinjer samt Alliansens gemensamma riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns i de delar dessa berör skattepolitiken.